

Teologisk grundlag for Grøn Kirke

Grøn Kirke er et økumenisk netværk af kirker, kirkegårde, kirkelige organisationer og skoler med kristent værdigrundlag. Netværket er forankret i Danske Kirkers Råd og har en arbejdsgruppe, der koordinerer og promoverer Grøn Kirkes arbejde.

Arbejdsgruppen for Grøn Kirke tager emner som klima, biodiversitet, miljømæssig bæredygtighed og økonomi alvorligt ud fra et trosmæssigt synspunkt.

Ikke mindst klodens naturkrise har vækket mange kirker verden over fra vores naturglemsel, og som kristne har vi i høj grad noget at byde ind med i den fælles samtale og handling. Kirkesamfund overalt på kloden deler engagement ikke kun med hinanden, men også med mange andre trossamfund, livssyn og religioner i førnævnte emner.

Grøn Kirkes gave og opgave kan udtrykkes med følgende nøgleord:

- Lovprisning og tak til Gud for den gave, skaberværket er
- Taknemmelighed for og glæde over skaberværkets unikke skønhed og rigdom
- Respekt for den iboende værdi i alt skabt
- Respekt for naturvidenskaben og dens erkendelser
- Vedkendelse, i tillid til Guds tilgivelse og forsoning, af menneskets ansvar for naturkrise, der overskrider de grænser, som planeten har for sin bæredygtighed
- Oplyst opmærksomhed på menneskets integrerede plads i skaberværket
- Forståelse af mådehold, balance, åndelig og materiel bæredygtighed samt tro, håb og kærlighed som nøgleværdier i forhold til skaberværket
- Ansvarlig forvaltning af og i skaberværket
- Handling i håb ud fra kirkens profetiske kald

Nøgleordene kan udbygges på flere måder. Her følger nogle få:

Grøn Kirke er grøn:

At Grøn Kirke er grøn, kan forstås på to måder:

Grøn Kirke er grøn, fordi kirken er kirke i tiden og til tiden, og tidens mest grundlæggende krise er krisen med naturgrundlaget. Hele samfundet er udfordret af naturkrise til at deltage i den grønne omstilling. Ingen kommer uden om den, og det gør kirken heller ikke.

Naturkrise med klima, miljø, naturfremmede stoffer, ressourcespørgsmål og meget andet viser, at vi som kultur er kommet på vildspor. Naturkrise er langt fra kun resultat af teknologiske fejl, og derfor er løsninger ofte også langt fra kun teknologiske. Naturkrise afslører også en åndelig krise, og løsningen kræver alternativer, så vi kommer bort fra overforbrug, uophørlig vækst og smidvæk hen til glæden ved nøjsomhed, skønhed og fred.

At ”grønne” kirkerne er en af vejene.

For det andet er Grøn Kirke grøn, fordi kirkernes selvforståelse bør være grøn i lyset af vores viden om os selv og naturen. Klodens udvikling med naturkrise og skabelsesforståelsen har igen mindet os om, at den globale kirke er grøn. Det svarer til, at grøn fra gammel tid har været en af de symbolske farver i mange kirker. Vi har opfattet os selv og vores opgave i verden på måder, der kalder på syndserkendelse. Den nødvendige korrektion er grøn i den forstand, at den bryder med den antropocentrisme, der gør mennesket til altings mål og mening og gør os uopmærksomme på resten af skaberværkets værdighed og egenverdi. På samme vis i forhold til kapitalocentrismen, der anser penge for altings mål og mening. De nye veje gør det muligt at åbne os i respekt og omsorg for alt det, som Gud har skabt og elsker. Som mennesker er vi skabninger blandt andre skabninger, som vi skylder den respekt, vi også ønsker for os selv. I stedet for at tro en frelse, som kun gælder mennesker, spirer en forståelse for, at Gud frelser alt, hvad Gud har skabt – og at det betyder noget for vores selvforståelse som kirker og som mennesker.

Grøn Kirke er kirke:

Grøn Kirke er kirke, fordi kirken er Guds værk og som sådan bygger på troen på den treenige Gud. Tro er liv, og liv er kropsligt, så kirken er både krop og ånd. I kirken udgør tanken, troen, ånden og kroppen en enhed. At vi med Bibelen opfatter kirken som Kristi krop, betyder også, at vi lever i samspil med det samfund og den natur, som er givet os. Som grøn går kirken ind i sin tid med troens livsformer over hele linjen i forkyndelse, undervisning, mission og diakoni. Det er der ikke noget nyt i. Kirken har både medansvar og ære for meget, der er sket i tidens løb. Kirkens folk er kaldet til at være salt og lys i verden, og salt både renses og svider, ligesom lys både oplyser og afslører.

Kirkerne har været og skal være ”etisk kompas” i samfundet, fordi evangeliet fortæller, at vi skal dele, tjene, elske og værne; og kirkens engagement udspringer af troens møde med tidens udfordringer. En af de dybeste udfordringer er den grønne.

Grøn Kirke er økumenisk:

Skaberværket er ligeglad med, hvilken kirke hjælpen kommer fra. Erkendelsen af klima og miljø som udfordringer, kirken ikke kan sidde overhørig, er et fælles anliggende for alle kirker. Det ville være forkert at lade de forskelligheder, der skiller kirker i verden, stå i vejen for den overvældende enighed om en fælles forpligtelse på skaberværket. Kirkernes kald til aktiv handling for hele skaberværket er entydig. Hvordan og med hvilke midler vil altid variere, også inden for de enkelte kirker.

Grøn Kirke er den enkelte og fællesskabet:

Kirken er ikke den enkeltes arbejdsgiver. Det er Gud. Helligånden skaber kirken med tro. En indsats gjort i tro, svæver ikke frit i luften, men tjener det fælles formål, som er Guds formål med kirken. Guds selvmeddelelse i ånden og i ordet, der som kød var og er Guds kærlighed til verden, skaber de helliges samfund som troens sted – det sted, hvor mennesker samles om Gud, og hvorfra vi går med Guds ords gaver og opgaver. Hver især har vi vores individuelle velsignelser og ansvar. Gud gør brug af vores individuelle evner, kræfter, tanker og hænder, men hvad vi gør, er kirkens arbejde, som vi også må forstå som sådant. Det indebærer, at kirkerne er et sted til samtale om tro og til fælles forståelse.

Som kirkefællesskab har vi brug for fælles samtalerum og sprog i arbejdet, så arbejdet bliver meningsfuldt, og så vi ikke kommer bort fra troen. I den kristne kirke udtrykkes fællesskabet i troen på Helligånden, hvis grundlæggende gerning er at skabe kirken som netop dette fælles rum. Dette udtrykkes med andre ord i trosbekendelserne såvel som i salmernes poesi.

Grøn Kirke og tro

Grøn Kirke forudsætter, at der er en central kerne i kirkernes klassiske bekendelser som svar på Guds ord, og anerkender samtidigt, at nogle kirker bekender indhold, som ikke alle kirker er enige i. Den centrale kerne er fuldt tilstrækkeligt grundlag for Grøn Kirke.

Følgende grønne bekendelse er at forstå som udtryk for et perspektiv, som allerede findes i kirkernes klassiske bekendelse, – ikke som en erstatning, men et supplement.

Vi tror, at universet er Guds skaberværk, og at vi med hele skabningen er Guds medarbejdere til at elske, værne om og bygge med på skaberværket.

Vi tror, at Guds ord, Jesus Kristus som Gud og menneske, forsoner og befrier hele skaberværket.

Vi tror, at Helligånden puster inspiration, sprog, håb og mod i kirken og dermed giver os liv og handlekraft til skaberværkets bedste.